

Bulletin

Vrienden Benedictusberg

Jubileumeditie 2022

uitgave van de Stichting Vrienden
van de Abdij Sint-Benedictusberg

Ten geleide

Dit Vriendenbulletin staat volledig in het teken van de viering van het 25-jarig abtsjubileum, zoals die op 11 juni plaatsvond in de abdij. We hebben ervoor gekozen om de toespraken en het dankwoord van vader Abt, die onder het motto 'Omzien in verwondering, vooruitzien in vertrouwen' werden uitgesproken (hier en daar enigszins bekort) te publiceren. Hiermee is dit bulletin een lijvige 'special' en een bewaarnummer geworden.

Wij wensen u veel leesgenoegen!

Jubileum op de berg

Aan het begin van wat een hete zomer zou worden, verzamelden zich op 11 juni ruim 200 vrienden van de abdij op de berg van Mamelis om aan de feestelijkheden rond het 25-jarig abtsjubileum van vader Abt Lenglet deel te nemen. Het werd een warme en hartverwarmende bijeenkomst in de open lucht, in het volgepakte zonovergoten atrium van de abdij. Toespraken, dankwoorden, drankjes en hapjes, de vrienden lieten zich deze middag niet onbetuigd om de jubilaris in het zonnetje te zetten.

Het werd hiermee ook de best bezochte Vriendendag ooit en het was goed ook op deze manier te ervaren hoezeer de gemeenschap van monniken zich gesteund mag weten door hun vrienden. Zo ook door de vele tientallen vrienden die niet in de gelegenheid waren af te reizen naar de abdij, maar die de jubilaris en diens gemeenschap met schriftelijke en digitale middelen hun felicitaties hebben overgebracht.

Als bestuur kijken we terug op een uitermate geslaagde dag, die dankzij de inzet van velen vlekkeloos is verlopen. Dank aan allen die hieraan hebben bijgedragen.

De Vrienden brengen een toast uit op de jubilaris, naast v. Abt mgr. Hoogmartens, bisschop van Hasselt

Harry Leunessen

burgemeester Vaals

"Op Roepingenzondag bidden we in de Katholieke kerk voor roepingen tot het priesterschap en het religieuze leven. En daarbij wordt gelezen uit het Evangelie volgens Johannes, met daarin een passage over Jezus die zijn leven geeft voor zijn schapen. Inmiddels heb ik al tientallen keren naar de woorden uit deze passage uit het Johannes-evangelie geluisterd. Het zijn daarom vooral deze woorden die mijn beeld over het begrip 'roeping' hadden gevormd. Je leven geven, roeping is daarmee vooral ook een offer, althans dat was tot voor kort mijn beeld.

Totdat ik - in de voorbereiding op deze toespraak - een interview met abt Lenglet las, waarin hij openhartig vertelt over zijn intreding als 18-jarige bij de benedictijnen in Mamelis. Hij was flink verliefd geweest. Maar hij moest haar achterlaten. Hij had voor iets positiefs gekozen. Voor de vrijheid om zich over te geven aan dat wat werkelijk belangrijk is: aan het alleen zijn met God ... terwijl zij alleen achterbleef. Met de boodschap dat het volgen van je roeping méér is dan het volbrengen van je taak en dat het zeker ook de keuze is voor iets dat positief en mooier is, is dat beeld bij mij gekanteld."

verantwoordelijkheid

"Van broeder Touw heb ik een handzame uitgave van de Regel van Benedictus gekregen. (...) En daarin heb ik kunnen lezen dat de beslissingen berusten bij de abt. En dat alle broeders zich onderwerpen aan wat hij het heilzaamste heeft geoordeeld. Maar ook dat het woord 'abt' is afgeleid van 'abba', hetgeen in het latijn 'vader' betekent. U bent dus de leider van het klooster en de vader van de broeders tegelijk. Die dubbele verantwoordelijkheid zorgt ervoor dat er momenten moeten zijn waarop je als abt eenzaamheid en twijfel voelt bij het nemen van moeilijke besluiten. De Regel bevat daarom ook een hoofdstuk over het

Harry Leunessen feliciteert v. Abt na zijn toespraak

raadplegen van de broeders. Zo roept de abt, telkens als er iets in het klooster speelt, of als hij een moeilijk of belangrijk besluit moet nemen, de hele gemeenschap bijeen om te luisteren naar de raad die zijn broeders hem geven. Omdat de Heer dikwijls aan de jongste openbaart wat het beste is.

Maar goed luisteren gaat niet vanzelf. En daarom zoekt U regelmatig het overleg met de hele gemeenschap. U luistert dan goed naar uw broeders en deelt met hen ook uw twijfels. Want vaak vindt u het ook moeilijk om een keuze te maken. Ik denk dat ik dat kan zeggen, want ik heb mijn oor te luisteren gelegd. Maar ook in het vermogen om uw kwetsbaarheid te tonen en uw twijfel te uiten ligt uw kracht. Want wie twijfelt laat ook de tegenargumenten toe als onderdeel van een betere afweging."

gedragen

"Maar ook voor bestuurders van een gemeente zijn de regels voor Benedictijns leiderschap van belang. Want wat Benedictus in feite zegt dat is dat het niet gaat werken als je dingen van bovenaf oplegt, omdat ze van onderaf gedragen moeten worden. Dat besef groeit ook bij ons gemeentebestuurders en daarom doen steeds meer gemeenten aan burgerparticipatie. Met vallen en opstaan en in de regel met minder succes dan dat dit binnen de muren van dit klooster gebeurt. En ook dat is voor een belangrijk deel uw verdienste.

Ik heb het genoeg gehad om al een paar gesprekken met abt Lenglet te mogen voeren. En ik ben daardoor beter gaan begrijpen welk een moeilijke taak op hem rust. Hij moet er voor zorgen dat de kudde die aan hem is toevertrouwd geen schade lijdt. Of beter nog dat hij zich in een toename van een goede kudde kan verheugen. Nou is dat laatste, uitbreiding van de kudde, in het huidige tijdsgewricht bepaald geen gemakkelijke opgave. Om te zorgen voor een bredere basis onder de gemeenschap spant hij zich daarom in om te komen tot meer diversiteit in het klooster. Naast verschillende leeftijden en taalachtergronden moet er binnen het klooster ook plaats zijn voor broeders die afkomstig zijn uit andere delen van de wereld en daarmee samenhangend uit een andere cultuur. Niet met één besluit maar in de vorm van een proces. Dankzij zijn contacten met het buitenland telt het klooster inmiddels ook broeders uit Afrika en Amerika. En dat is ook nodig omdat het aantal monniken was teruggelopen."

kleur

"Dat alles leidt letterlijk en figuurlijk tot meer kleur in het klooster. Maar dat maakt het er ook niet altijd makkelijker op. Broeder Touw slaagde er in om dat beeldend voor mij te schetsen toen hij mij vertelde dat een Afrikaan moeilijk een rechte lijn kan trekken maar probleemloos een cirkel trekt. Een cirkel waarin een European vervolgens een ei ziet. Maar ook uit eigen en ruime ervaring weet ik dat de mentaliteit van een Afrikaan anders is. Je zegt iets tegen hem, maar hij vat het vervolgens anders op. Oude broeders moeten dus leren om te begrijpen hoe hun nieuwe broeders denken.

Welnu, zo'n proces heeft geen kans van slagen als de kudde niet kan terugvallen op een verbindende leider. Volgens mijn luisterend oor is de abdijs in de persoon van abt Lenglet gelukkig gezegend met een verbindende man. Hij doet zichtbaar moeite om iedereen erbij te betrekken. En probeert ook om iedereen altijd tevreden te stellen, wat natuurlijk niet altijd kan. Kortom, hij werkt constant aan goed onderhoud van het gemeenschapsgevoel binnen de gemeenschap. Maar doorslaggevend voor het proces is, denk ik, het feit dat hij de gave heeft om zijn medebroeders bewust te maken van het feit dat de diversiteit van andere culturen vooral ook een rijkdom kan zijn. Iemand uit een andere cultuur kijkt anders en ziet daardoor ook andere dingen. Samen zie je meer! En dat is de rijkdom die uitnodigt tot meer liefde."

onzekerheid

"De onzekerheid of hij het wel goed doet is ook een eigenschap die door sommigen aan abt Lenglet wordt gekoppeld. Moet ik het niet beter doen? Op die vraag heb ik een geruststellend antwoord. En daarvoor neem ik u mee terug naar 6 januari, toen ik hier uitgenodigd was voor een gesprek en een maaltijd met de abt en de broeders. Ik zat samen met de abt aan het hoofd van de tafel. Gesproken werd er niet, maar dat wat geserveerd werd was van uitstekende kwaliteit en verrassend lekker. Er kwam nog een fles met goede wijn en lekker ijs voorbij. Het was boven verwachting. Voor de neus van één van de broeders stonden zelfs twee gevulde ijsbekers op tafel. Ik dacht even: hij moet in dit klooster mijn plaats hebben ingenomen. Eerlijk gezegd was ik een beetje in verwarring. Dit was geen

gematigde invulling van de maaltijd. Pas later begreep ik wat de aanleiding voor de rijkelijk gevulde tafel was. Natuurlijk, op 6 januari wordt het Feest van de Openbaring van de Heer gevierd! Vanaf 7 januari moeten de broeders het weer met ietsje minder doen.

Na afloop van de maaltijd werd ik uitgenodigd voor een gezellige nazit met z'n allen in een andere kamer. Het was een gezellige boel, met koffie en wat lekkers erbij. Toen ik 's avonds thuis kwam vroeg Jenny, mijn echtgenote, naar mijn ervaring. "En hoe was het?" Terwijl ik mijn antwoord formuleerde voelde ik nattigheid in mijn ogen. Ik weet ook niet meer precies wat ik gezegd heb, maar wat ik wel weet is dat ik tegen haar zei: "Jenny, wat een geluk stralen die mannen uit! Dat kun je je niet voorstellen!"

Op de dag des oordeels zal abt Lenglet rekenschap aan de Heer moeten geven over het bestuur over de aan hem toevertrouwde zielen. En in de Regel las ik dat een abt steeds met vrees het onderzoek tegemoet ziet, dat hij als herder over de hem toevertrouwde schapen zal ondergaan. Maar beste Ad, als ik de conditie van jouw kudde in acht neem dan durf ik te zeggen dat je dat oordeel met de voor jou kenmerkende bescheidenheid, maar ook met vertrouwen, tegemoet kunt zien."

"Ik geef jou deze toespraak, gedrukt op het briefpapier van de gemeente en voorzien van de handtekening van de burgemeester van Vaals. En dan weet ik zeker dat je met deze aanbevelingsbrief aan de hemelpoort een heel eind vooruit komt. Namens ons gemeentebestuur spreek ik de hoop uit dat de abdij nog een aantal jaren gezegend mag zijn met jouw leiderschap. En we wensen jou voor de toekomst Gods rijke zegen toe!"

Muzikaal intermezzo door violiste Bärbel Ehlert en haar begeleider

Peter Nissen

Kerkhistoricus en theoloog

omzien in verwondering, vooruitzien in vertrouwen

"Op het verzoek van vader Abt of ik vandaag een woordje wilde spreken, heb ik nog geen fractie van een seconde getwijfeld. Het is het meest ontroerende verzoek dat ik ooit in mijn leven heb gekregen. U moet weten dat ik precies 45 jaar geleden, in 1977, postulant in de abdij ben geweest. Na een half jaar kwam ik tot het inzicht dat het toch niet mijn plaats was en ben ik weer vertrokken. Ofschoon ik bij bezoeken aan de abdij altijd

Peter Nissen richt zich tot v. Abt

heel hartelijk werd ontvangen, voelde ik mij toch een beetje de verloren zoon, en ik vermoed dat een aantal monniken en ook vader abt wel af en toe hun wenkbrauwen gefronst zullen hebben bij de kerkelijke weg die ik daarna ben gegaan. U snapt dus waarom het mij ontroerde dat ik door vader Abt voor dit woordje gevraagd werd."

die komt wel

"Mijn vertrek uit de abdij was minder verwacht dan mijn intrede, want ik kwam al ongeveer vijf jaar als gast in de abdij, vanaf de tweede klas van het gymnasium, en in de laatste jaren tijdens elke schoolvakantie. Bij de monniken en bij mijzelf ontstond dan ook geleidelijk aan de gedachte: die komt wel, na zijn eindexamen, en zo gebeurde het ook, al vonden mijn ouders mij wel erg jong voor die levenskeuze, reden waarom ik eerst nog een half jaar aan het seminarie in Rolduc ging studeren.

Ik ken de abdij dus al een halve eeuw. Ik herinner mij nog de aankomst de eerste keer. Ik arriveerde op een donderdagmiddag aan het begin van de middag, en al bij het bestijgen van de berg kwam ik pater Guus van Berkum tegen, de gastenpater. De donderdagmiddag was de middag van het spatiaumentum, de grote wandeling, dus ik kon mijn reistas bij de

portier neerzetten en meteen meewandelen. Tijdens die wandeling ontdekte pater van Berkum al snel mijn belangstelling voor geschiedenis, ook voor Limburgse streekgeschiedenis, dus het klikte meteen tussen ons, en dat is altijd zo gebleven. Zoals ook, doorgaans onuitgesproken, mijn gevoel van verbondenheid met deze abdij. Het blijft toch de plaats waarvan ik in mijn jeugdig enthousiasme had gedacht dat het mijn thuis zou zijn voor de rest van mijn leven."

lofprijzing

"Ad Lenglet was assistent van de novicenmeester, de wijze pater Roose, toen ik hier postulant was, 45 jaar geleden. Al een kwart eeuw staat hij nu als vader Abt aan het hoofd van de familie, het gezin, dat een monnikengemeenschap vormt, een gezin met dat voor een deel dezelfde en voor een deel ook andere, maar zeker niet minder zorgen dan een gewoon huisgezin heeft. En dat is reden tot dankbaarheid en ook aanleiding om terug te kijken en een beetje vooruit te kijken. Wat is het belang van een monastieke gemeenschap in onze tijd? Ik kan daar heel kort over zijn: dat belang is hetzelfde in alle tijden, namelijk de laus Deo, de lofprijzing van de liefdevolle God. Een monastieke gemeenschap bestaat om geen andere reden dan deze. Zij bestaat uit kracht van de liefde van God, die aan al onze gevoelens en uitingen van liefde vooraf gaat, en zij heeft geen ander doel dan om die liefde te prijzen en uit te zingen. Als een monnikengemeenschap wegens krimp en vergrijzing haar taken en werkzaamheden moet verminderen, dan is er uiteindelijk slechts één bezigheid die niet in het geding mag komen, en dat is het zingen van het liefdeslied van en voor God in het dagelijkse officie. Dat is de taak, letterlijk het officium, van monniken en monialen, en geen andere."

geen enkel nut

"Het nut van het monastieke leven is dat het geen enkel nut dient. Dat onderscheidt het van andere vormen van kloosterleven. Actieve orden zetten zich bijvoorbeeld in voor prediking, evangelisatie, missionering, ziekenzorg, verpleging, onderwijs en wetenschap, maatschappelijke zorg, en diaconale inzet voor een wereld van liefde en gerechtigheid. Zij volgen Jezus na in het openbare gedeelte van zijn leven, de laatste drie jaar. Het

was een bijzondere intuïtie van de eerder dit jaar heilig verklaarde Charles de Foucauld, dat hij Jezus wilde navolgen in zijn verborgen bestaan in Nazareth. Dertig jaar lang is Gods Zoon onopgemerkt in de wereld aanwezig geweest, liep hij rond door de straten van Nazareth, at hij en dronk hij, sprak hij met mensen, werkte hij, wie weet, wellicht als assistent van zijn vader of als zijn opvolger in het timmerbedrijf (in de negentiende eeuw wist men dat vrij zeker en beeldde men het graag af: de kleine Jezus in de timmerwerkplaats). Maar niemand wist wie Hij werkelijk was. Charles de Foucauld wilde Jezus navolgen in dat verborgen, onopvallende bestaan. Dat werd de kern van zijn Nazarethspiritualiteit, die hem er uiteindelijk toe bracht als kluizenaar bij de Toearegs aan de rand van de Sahara te gaan leven."

Receptie

verborgen bestaan

"Datzelfde delen in het verborgen bestaan van Jezus is het ideaal van monastieke gemeenschappen. Het is goed dat monastieke kloosters af en toe van zich laten horen, dat zij een website hebben, dat zij cd's en video's uitbrengen, dat zij af en toe een interview geven. Maar het is allemaal niet nodig. Er zijn zelfs monniken in onze dagen die met een zekere graagte de media opzoeken. Maar nogmaals: het is allemaal niet nodig. Het volstaat er te zijn, te leven in verborgenheid en daar iedere dag weer de lof van

Gods liefde te zingen. Het nut van het monastieke leven is gelegen in zijn volstrekte nutteloosheid. Het dient niet tot iets anders dan tot de lofzang van God.

Het monastieke leven is een leven uit genade: uit dat wat ons geschonken wordt door God, zomaar, om niet, zonder dat we er enige aanspraak op kunnen maken, zonder dat we er enige claim op kunnen leggen. Gratia gratis data: genade om niet gegeven. Want zo is God: Hij is de eeuwige schenker uit liefde. En Hij hoeft zich niet te verantwoorden. Hij is er niet

Receptie en muziek

om enig nut te dienen, Hij is er omwille van zichzelf. Hij is, om met de middeleeuwse dominicaanse mysticus Meister Eckhart te spreken, 'zonder waarom'. Hij is het pure Zijn in zichzelf en het wezen van dat Zijn is liefde. Hij gaat aan ons zijn vooraf en aan onze liefde. En het beste wat wij dus in een mensenleven kunnen doen, is die liefde beantwoorden. "

behoefte aan stabiliteit

"Het dagelijks zingen van het loflied van Gods liefde in de getijden is de meest zuivere vorm daarvan. Daarom is het goed dat er een plek is als de abdij Sint-Benedictusberg waar dit gebeurt. En daarom mogen we dankbaar memoreren dat precies honderd jaar geleden, in 1922, Duitse benedictijnen op deze berg hun abdij begonnen te bouwen, dat het vorig jaar zeventig jaar geleden was dat Nederlandse monniken vanuit de Sint-Paulusabdij in Oosterhout deze abdij opnieuw kwamen bewonen, dat vijftig jaar geleden met de bouw van de abdijskerk werd begonnen en dat vijftig jaar geleden aan vader abt Ad Lenglet de leiding over deze abdij werd toevertrouwd.

Wij leven in onrustige tijden. De Pools-Britse socioloog en filosoof Zygmunt Bauman heeft onze tijden treffend gekarakteriseerd als 'vloeiende of vloeibare tijden'. Alles gaat snel, alles wordt vluchtig, alles voltrekt zich oppervlakkig. Niets lijkt meer bestendig en blijvend te zijn.

Mijn eigen levensgeschiedenis is er misschien wel een illustratie van. Het is een paradox van onze tijd dat het moeilijker is geworden voor jonge mensen om zich voor het leven te binden aan een monastieke gemeenschap juist in een tijd waarin de wereld meer dan ooit behoefte heeft aan deze plekken van stabiliteit.

wereld in verwarring

Door die paradox zijn de vijftientig abtsjaren van Ad Lenglet getekend: de gemeenschap werd kleiner en nog maar weinig jongere monniken verbonden zich in de laatste kwart eeuw voor het leven met de abdij, maar toch heeft vader abt met zijn medebroeders ervoor gezorgd dat de lofzang door blijft gaan. 'Stat crux dum volvitur orbis', zoals de wapenspreuk van de kartuizers luidt: terwijl de wereld maar ronddraait, blijft het kruis staan. Of anders gezegd: de lofzang Gods gaat door, ook in een wereld in verwarring. En dat die lofzang door blijft gaan, zij het wellicht met minder stemmen en ook met oudere stemmen, is wat wij allemaal, vrienden en oblaten en anderen die zich met de abdij verbonden weten, hopen. En wij mogen er ook op vertrouwen, want wij weten dat het niet uitsluitend van ons afhangt. Wij weten dat het uiteindelijk de liefde van God is, zichtbaar geworden en ons rakelings nabij gekomen in Jezus de Christus, die ons in beweging brengt. Die liefde, dat is de 'innigheid' of 'genegenheid' van Christus Jezus, waarover Paulus spreekt in het eerste hoofdstuk van de Filippenzenbrief (Fil. 1,8), 'in visceribus Christi' in het Latijn van de Vulgaat, en u herkent natuurlijk nu de spreuk in het abtswapen van vader abt Lenglet."

liefde en verzoening

"In dit najaar vindt in het Duitse Karlsruhe de elfde assemblee plaats van de Wereldraad van Kerken. Het thema van die assemblee is: 'De liefde van Christus beweegt de wereld tot verzoening en eenheid'. Het is voor de eerste keer dat de woorden 'liefde' en 'verzoening' in het motto van een assemblee van de Wereldraad voorkomen. 'Christus' en 'wereld' vormen vertrouwde woorden in de motto's van de samenkomsten en 'eenheid' was ook al eerder aanwezig, namelijk in het thema van de assemblee van Nairobi in 1975. De woorden 'liefde' en 'verzoening' trekken deze keer dus extra de aandacht. Ik denk dat het motto ook heel goed weergeeft wat

uiteindelijk een monastieke gemeenschap op de been houdt. Het eerste zinsdeel, 'de liefde van Christus', geeft als het ware aan waar het monastieke leven zijn startpunt vindt en het laatste zinsdeel geeft aan waar het in beoogt uit te monden: liefde is het uitgangs- en vertrekpunt en verzoening en eenheid vormen het streven.

Het motto van de assemblee van de Wereldraad van Kerken is ontleend aan de tweede brief van Paulus aan de christenen van Korinthe. In het vijfde hoofdstuk van die brief spreekt Paulus over de verzoening. En tot dat spreken wordt hij bewogen door de liefde van Christus: 'Wat ons drijft is de liefde van Christus' (2 Kor. 5,14). Daarmee begint alles. In het spreken en handelen van Jezus van Nazareth is de liefde van God voor de mensen, ja voor heel de schepping zichtbaar geworden. Met die liefde begint alles en wordt tegelijk ook alles anders. Want, zo zegt Paulus: 'het oude is voorbij, het nieuwe is gekomen' (2 Kor. 5,17). In Christus heeft God laten zien dat Hij zich met de mensen heeft verzoend. En aan de leerlingen van Jezus is de taak gegeven dat bekend te maken. Ons is 'de verkondiging van de verzoening toevertrouwd,' zo zegt Paulus (2 Kor. 5,19)."

leerschool

"Je zou kunnen zeggen dat monastieke gemeenschappen bij uitstek de plekken zijn waar in de liturgie de lof van Gods liefde, nabij gekomen in Jezus Christus, wordt uitgezongen en dat het gemeenschapsleven van de monniken en monialen een leerschool is waar, in antwoord op Gods liefde, geprobeerd wordt om de verzoening en eenheid, die onze hele mensenwereld zo hard nodig heeft, gestalte te geven.

Inderdaad, het klooster is een leerschool. 'Dominici schola servitii', zo zegt Benedictus in de proloog op de Regel (RB Prol. 45). Meestal wordt dat vertaald met 'een leerschool voor het dienen van de Heer'. Maar ik ben, samen met dom Benedict Guevin van Saint Anselm College (New Hampshire, USA), die daar in 1996 een mooi artikel over schreef in *The Downside Review*, van mening dat de woorden anders gelezen moeten worden: het klooster is de leerschool van de Heer in het dienen. Monniken en monialen leren er hoe ze elkaar kunnen dienen, hoe ze, met al hun verschillen, kunnen groeien naar verzoening en eenheid, en de Heer is daarbij hun leermeester. Wij hoeven niet Hem te dienen, want zo zegt Jezus zelf: 'de Mensenzoon is niet gekomen om gediend te worden, maar

om te dienen' (Marcus 10,45; Matteüs 20,28). De monnikengemeenschap is een leerschool van verzoening en eenheid, met de Heer als leraar en voorbeeld, want het is Zijn liefde die ons in beweging zet.

In dat opzicht is de abdij Sint-Benedictusberg ook voor mij altijd een leerschool gebleven, ook na 45 jaar. De vorm van het leven hier bleek na een half jaar niet de mijne te zijn, ondanks de goede zorgen van de assistent-novicenmeester Ad Lenglet. Maar de intentie van dit leven, het uitzingen in verborgenheid van de lofzang van God met het oog op de verzoening en de eenheid van de mensenwereld, is ook de mijne gebleven, tot de dag van vandaag. In die geest zie ik om in verwondering en zie ik vooruit in vertrouwen."

Voorzitter Vriendenbestuur Petra Dassen tijdens haar openingswoord

Paul van Geest schenkt namens de oblaten een abtskruis aan v. Abt

Ad Lenglet

Abt Sint-Benedictusberg

"Ik voel heel bijzonder de dankbaarheid, jegens U allen, aanwezige of afwezige Vrienden, voor de vriendschap die wij als abdij in deze 25 jaren van U hebben ontvangen. Meer specifiek denk ik U voor het geschenk dat wij al in het begin van dit jaar van U voor het zilveren feest hebben ontvangen. Velen van U hebben het met een grote geldelijke bijdrage mogelijk gemaakt, om een nieuw stel witte liturgische gewaden te laten vervaardigen. Het is al verschillende keren op de grote feesten van Pasen, Kerkwijding en Hemelvaart in onze liturgie gebruikt. Wij zijn er allemaal heel gelukkig mee.

Het Abtswapen

U weet dat het de gewoonte is dat iedere abt een wapen heeft als een soort herkenningmelodie, een blazoen. Je mag dat als abt zelf samenstellen en het wapen is door de jaren heen op verschillende manieren te interpreteren. In de banderol onder het wapen staat een Latijnse tekst: *In Visceribus Christi*, vrij vertaald: met de innigheid, met de liefdevolle ontferming, met de barmhartigheid, met het Hart van Christus. In Fil 1:8 spreekt Sint Paulus over een diepe emotie in zijn hart. Hij noemt die: de innerlijke bewogenheid van Jezus Christus. Hij wordt in zijn hart een grote tederheid

gewaar, innigheid, erbarming. Geen oppervlakkig gevoel, maar een geraakt-worden in de diepte. Daar waar een mensenhart, ook ons mensenhart, evenzeer moeder als vader is.

Dit gevoel in Paulus' hart is geen stilstaand water, maar een vurig verlangen. Het is eerder een storm, een vloedgolf, een vuur - als de vlammen in ons blazoen. Het is dynamisch. Het is met die tedere en tegelijk krachtige innigheid van Christus dat hij met heel zijn wezen omziet naar en verlangt naar zijn christenen. Het is een verlangen dat

omziet in verwondering en vooruitziet in vertrouwen. Hij heeft in het verleden de grote verbondenheid met zijn christenen ervaren. U allen ligt me na aan het hart. U heeft deel aan de genade die mij geschonken is. En tegelijk is dat ook zijn hartsverlangen voor de toekomst. Hij hunkert naar de verdieping van die eenheid: ik bid dat uw liefde blijft groeien door inzicht en fijngevoeligheid.

Ad Lenglet tijdens zijn dankwoord

initiatief van de Vrienden sinds een aantal jaren is bijgekomen. En kijkend naar onze eigen gemeenschap: we zijn weliswaar kleiner in aantal geworden, maar wie had 25 jaar geleden de veelkleurigheid en verscheidenheid van onze gemeenschap zoals die nu in 2022 is, kunnen voorspellen? Langs welke rotspunten en afronden is de weg van onze gemeenschap gegaan? Voor welke gevaren zijn wij behoed? Het is werkelijk een omzien in verwondering.

Omziend naar de afgelopen 25 jaar, is onze Vriendenkring tot ruim 1000 leden aangegroeid. Wij hebben steeds met dankbaarheid de vriendschap en verbondenheid ervaren. Daaraan heeft zeker ook bijgedragen de livestream – een gift van u - waardoor sinds ruim twee jaar zoveel mensen konden delen in onze liturgie. Ik denk ook aan de inmiddels wel 75 Vriendenbrieven die van de abdij zijn uitgegaan, de laatste jaren zelfs in vier verschillende talen. Ik denk aan het Vriendenbulletin dat er op

Terug naar het abtswapen. U ziet een zwarte driehoek in het onderste gedeelte. Die is als een berg, beeld van de Sint Benedictusberg. Daaromheen staan drie vlammen. Die staan voor een vuur dat bevrijdt en verwarmt, een vuur dat leven zou willen schenken. Is dat niet het beeld van eenheid en van hartelijke vriendschap, van gemeenschap in één grote solidariteit, op en rond de berg? Laten die vlammen niet iets zien van waaruit wij monniken proberen te leven op deze berg, en waarin wij U allemaal zouden willen verwelkomen en betrekken? Maar deze vlammen voeden niet zichzelf: zij leven uit wat daarachter ligt. Dat brengt ons naar het derde element van het wapen. Wij zien naast en achter de (Benedictus-)berg en de vlammen een gouden achtergrond. Die is als het ware de dragende ondergrond waartegen zowel de berg zich aftekent alsook de vlammen van de gemeenschap, die op en rond de berg verzameld is. In iconen verwijst de gouden achtergrond naar het onuitsprekelijke en sublieme van onze liefdevolle God zelf. Zo mogen ook wij vaststellen: daar ligt de dragende kracht van alles wat wij hebben kunnen doen. De berg draagt niet zichzelf, de vlammen voeden niet zichzelf. Alles is gave van God. Wij bidden, leven en werken allemaal op onze eigen plaats vanuit een gouden achtergrond, die groter is dan wijzelf. Ook zonder ons daarvan bewust te zijn. Onze verwondering daarvoor komt woorden tekort.

Het schild uit het Abtswapen (detail)

Dat brengt ons naar het vooruitzien in vertrouwen. De gouden achtergrond en ondergrond hebben wij als een dragende en scheppende kracht ervaren. Dit vormt tegelijk ook de basis voor het vertrouwen wanneer wij vooruitzien. De berg zal ook in de toekomst altijd zijn lotgevallen blijven kennen (wij hebben zelfs al tweemaal een echte aardbeving meegemaakt). Bergen kunnen wankelen. Vlammen kunnen nu eens afnemen dan weer opbloeien. Maar de gouden achtergrond blijft altijd hetzelfde: gisteren, vandaag en voor altijd. Die is trouw en onwankelbaar. Die kent geen verduistering. Daaruit is het leven op deze

berg geboren; daar ligt de basis van de vriendschap die wij met elkaar ervaren. Dat is ook de uiteindelijke bron van het vertrouwen waarmee wij de toekomst ingaan.

Wij hebben al over Paulus' vurige verlangen naar zijn christenen gesproken, met de innigheid van Christus Jezus. Vandaag hebben wij iets ervaren van de nabijheid van die gemeenschap, van de diepe ontroering die het geeft duurzaam aan elkaar te zijn toevertrouwd. Al minstens 25 jaar, en lang daarvoor, maar – geve God – ook nog heel de lange en gelukkige toekomst erna, waarnaar wij vol vertrouwen uitzien.

Het bestuur van de Stichting Vrienden van de Abdij Sint-Benedictusberg met v. Abt.

Voorste rij: links Hoy Lin Moo, rechts Petra Dassen

Achterste rij v.l.n.r.: Rob Karsten, Marjeanne Gerrickens, Giel Braun, Peter Vroom, Paul Vaessen

*Het belangrijkste is niet
wat vrienden doen, maar
dat er vrienden zijn!*